

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 132/2014
04.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Нате Месаровић, Горана Чавлине и Предрага Глигоријевића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног С.П., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П., адвоката О.П., поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Шапцу К 11/2013 од 28.03.2013. године; К 11/2013 од 03.06.2013. године и правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 3553/2013 од 15.10.2013. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП-а, дана 04.03.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П., па **СЕ УКИДАЈУ**: правноснажна решења Вишег суда у Шапцу К 11/2013 од 28.03.2013. године и К 11/2013 од 03.06.2013. године и правноснажна пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 3553/2013 од 15.10.2013. године, а предмет се враћа Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Шапцу К 11/2013 од 28.03.2013. године разрешен је бранилац по службеној дужности, адвокат С.Ж., који је решењем тог суда Су VIII 49/2013-36 од 01.03.2013. године постављен за браниоца по службеној дужности окривљеном С.П.

Решењем Вишег суда у Шапцу К 11/2013 од 03.06.2013. године одбачена је жалба адвоката С.Ж. изјављена на пресуду Вишег суда у Шапцу К 11/2013 од 14.03.2013. године, као недозвољена.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 3553/2013 од 15.10.2013. године усвојена је жалба Вишег јавног тужиоца у Шапцу, па је преиначена првостепена пресуда тако што је окривљени С.П. оглашен кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од три године. На

основу члана 246. став 7. КЗ-а и 87. КЗ-а, од окривљеног је одузет један ПВЦ пакет са опојном дрогом ... у количини од ... грама.

Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 4.847,96 динара и паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана о дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Бранилац окривљеног С.П., адвокат О.П. поднела је захтев за заштиту законитости против наведених одлука, због повреде права на одбрану, права на браниоца и права на жалбу као и због тога што је правноснажна пресуда заснована на недозвољеним доказима са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји и укине пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 3553/2013 од 15.10.2013. године и предмет вратити том суду на поновно одлучивање и то у потпуно измењеном већу.

Врховни касациони суд је доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, након чега је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио јавног тужиоца и браниоца окривљеног у смислу члана 488. став 2. ЗКП-а, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке. На седници већа је размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је основан.

Врховни касациони суд налази да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног који је формално поднет и против наведених решења Вишег суда у Шапцу дозвољен и у овом делу, с`обзиром да се у захтеву суштински указује и на повреде одредаба поступка који је претходио доношењу правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду која се такође побија захтевом.

Имајући у виду да су побијана решења Вишег суда у Шапцу донета у поступку који је претходио доношењу другостепене пресуде пре 01.10.2013. године, дакле, пре почетка примене новог ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72 од 28.09.2011. године), Врховни касациони суд је у смислу члана 604. став 1. ЗКП-а испитао истакнуту повреду закона из члана 71. став 1. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72 од 03.09.2009. године) - сада важећег члана 74. тачка 2. ЗКП-а, налазећи да су изнети наводи браниоца окривљеног основани.

Наиме, из списка предмета произлази да је Виши јавни тужилац у Шапцу дана 16.08.2012. године поднео оптужницу Кт број 114/12 против окривљеног С.П., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, при којој оптужби је остао до завршетка главног претреса.

Виши суд у Шапцу је пресудом К 11/13 од 14.03.2013. године окривљеног С.П. огласио кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика и за исто му изрекао условну осуду којом

је утврдио казну затвора у трајању од четири месеца и истовремено одредио да се ова казна неће извршити уколико у року од две године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не изврши ново кривично дело. Против ове пресуде жалбе су изјавили Виши јавни тужилац у Шапцу и бранилац окривљеног.

Виши суд у Шапцу донео је решење К 11/2013 од 28.03.2013. године којим је у току жалбеног поступка разрешио браниоца по службеној дужности, адвоката С.Ж. са образложењем да је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ-а, за које, с`обзиром на прописану казну затвора, одбрана није обавезна.

По доношењу овог решења, Виши суд у Шапцу донео је решење К 11/2013 од 03.06.2013. године којим је одбацио жалбу адвоката С.Ж. изјављену против првостепене пресуде, као недозвољену, налазећи да исти није био овлашћен да изјави жалбу против првостепене пресуде с`обзиром да је разрешен дужности браниоца по службеној дужности, а уз жалбу није доставио пуномоћје у остављеном року од 8 дана.

Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је побијаним решењима Вишег суда у Шапцу К 11/13 од 28.03.2013. године и К 11/13 од 03.06.2013. године повређено право на обавезну одбрану окривљеног прописано чланом 71. став 1. ЗКП-а, а сада важећим чланом 74. тачка 2. ЗКП-а, која повреда представља разлог за подношење захтева од стране окривљеног у смислу члана 485. став 4. ЗКП-а.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је разрешењем браниоца по службеној дужности након доношења првостепене пресуде руководећи се правном квалификацијом кривичног дела која је дата у изреци првостепене пресуде, у току жалбеног поступка повредио право на обавезну одбрану окривљеног у смислу члана 71. став 1. ЗКП-а (сада важећег члана 74. тачка 2. ЗКП-а).

Наиме, за оцену постојања услова за обавезну одбрану прописаних чланом 71. став 1. ЗКП-а (сада важећим чланом 74. тачка 2. ЗКП-а), по налажењу овог суда, од значаја је то што је окривљеном оптужницом Вишег јавног тужиоца у Шапцу Кт број 114/12 од 16.08.2012. године стављено на терет кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ-а, при којој правној квалификацији је јавни тужиоц остао током целокупног првостепеног поступка и потом изјавио жалбу против првостепене пресуде оспоравајући правну оцену дела дату у тој пресуди. Код таквог стања ствари и имајући у виду да је за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ-а прописана казна затвора од три до 12 година, то је окривљени морао имати браниоца у смислу члана 71. став 1. ЗКП-а (сада важећег члана 74. тачка 2. ЗКП-а) све до правноснажног окончања кривичног поступка при чему је за питање обавезне одбране без значаја околност што је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим за кривично дело из члана 246а став 1. КЗ-а, за које, с`обзиром на прописану казну, одбрана није обавезна.

Следствено томе, постављени бранилац окривљеног по закону је био овлашћен да изјави жалбу против првостепене пресуде, па је првостепени суд и тиме што је одбацио као недозвољену жалбу адвоката С.Ж., који је раније био постављен окривљеном као бранилац по службеној дужности учинио исту повреду закона, из члана 71. став 1. ЗКП-а (сада важећег члана 74. тачка 2. ЗКП-а).

Из изнетих разлога, наведена решења Вишег суда у Шапцу су морала бити укинута, због напред изнете повреде поступка који је претходио доношењу одлуке апелационог суда, будући да окривљени у једној фази жалбеног поступка није имао браниоца по службеној дужности, иако је одбрана била обавезна.

С`обзиром на то да Апелациони суд у Београду који је одлучивао о жалби Вишег јавног тужиоца у Шапцу изјављеној против првостепене пресуде, није био овлашћен по одредбама ЗКП-а да отклони повреду која је учињена у поступку који је претходио њеном доношењу, Врховни касациони суд је, пошто је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног као основан и налазећи да је ради отклањања учињене повреде закона потребно укинути наведена решења Вишег суда у Шапцу, укинуо и пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 3553/2013 од 15.10.2013. године, у смислу члана 492. став 2. ЗКП иако њоме није повређен закон, и списе предмета вратио другостепеном суду на поновно одлучивање.

Како је, из изнетих разлога укинута другостепена пресуда и предмет враћен том суду на поновно одлучивање о жалбама Вишег јавног тужиоца у Шапцу и браниоца окривљеног С.П., адвоката С.Ж., то је одлучивање о истакнутој битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП-а било беспредметно.

Из изнетих разлога, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и члана 492. став 2. ЗКП-а, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Јанко Лазаревић,с.р.**